

SK

SK

SK

Návrh

NARIADENIE KOMISIE

z [...],

ktorým sa ustanovujú usmernenia zavádzajúce mechanizmus kompenzácie za náklady na prijímanie cezhraničných tokov elektrickej energie pre prevádzkovateľov prenosových sústav a spoločný regulačný prístup k soplatneniu prenosov

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1228/2003 o podmienkach prístupu do siete pre cezhraničné výmeny elektrickej energie¹, a najmä na článok 8 ods. 2 a 3 tohto nariadenia,

keďže:

- (1) V nariadení (ES) č. 1228/2003 sa ustanovuje zriadenie kompenzačného mechanizmu medzi prevádzkovateľmi prenosových sústav. V súlade s uvedeným nariadením Komisia ustanoví usmernenia, ktorými konkretizuje podrobnosti postupu a metodiky uplatňovanej na kompenzačný mechanizmus medzi prevádzkovateľmi prenosových sústav a primerané predpisy umožňujúce postupné zosúladenie pri určovaní poplatkov v rámci národných tarifných systémov.
- (2) Od momentu, keď sa po prvý krát uznala potreba kompenzačného mechanizmu medzi prevádzkovateľmi prenosových sústav, sa získali cenné skúsenosti, a to najmä prostredníctvom dobrovoľných mechanizmov uplatňovaných prevádzkovateľmi prenosových sústav. Prevádzkovatelia prenosových sústav však zistili, že je čoraz ťažšie dospieť k dohode o takýchto dobrovoľných mechanizmoch.
- (3) Záväznými usmerneniami zavádzajúcimi kompenzačný mechanizmus medzi prevádzkovateľmi prenosových sústav by sa mal zriadiť stabilný základ pre fungovanie kompenzačného mechanizmu medzi prevádzkovateľmi prenosových sústav a pre spravodlivú kompenzáciu prevádzkovateľov prenosových sústav za náklady na prijímanie cezhraničných tokov elektrickej energie.
- (4) Prevádzkovatelia prenosových sústav z tretích krajín, ktorí uzavreli dohody s Európskou úniou, a teda prijali a uplatňujú právne predpisy Európskej únie v sektore elektrickej energie, by mali mať právo zúčastňovať sa na kompenzačnom mechanizme medzi prevádzkovateľmi prenosových sústav, a to na rovnakom základe ako prevádzkovatelia prenosových sústav z členských štátov.

¹ Ú. v. EÚ L 176, 15.7.2003, s. 1.

- (5) Je vhodné ustanoviť mechanizmy umožňujúce zaobchádzanie s prevádzkovateľmi prenosových sústav v tretích krajinách, ktorí neuzatvorili dohody s Európskou úniou, a teda neprijali a neuplatňujú právne predpisy Európskej únie v sektore elektrickej energie, na spravodlivom a rovnakom základe ako s prevádzkovateľmi prenosových sústav v členských štátoch.
- (6) Prevádzkovatelia prenosových sústav by mali získať kompenzácie za straty energie, ktoré vznikajú v dôsledku prijímania cezhraničných tokov elektrickej energie. Tieto kompenzácie by mali byť založené na odhade strát vzniknutých v prípade neexistencie prenosov elektrickej energie.
- (7) Na účely kompenzácie prevádzkovateľov prenosových sústav za náklady na sprístupnenie infraštruktúry na prijímanie cezhraničných tokov elektrickej energie by sa mal zriadiť fond. Hodnota tohto fondu by mala byť založená na posúdení dlhodobých priemerných prírastkových nákladov na sprístupnenie infraštruktúry na prijímanie cezhraničných tokov elektrickej energie v rámci celej Európskej únie.
- (8) Prevádzkovatelia prenosových sústav v tretích krajinách by mali znášať tie isté náklady na používanie prenosovej sústavy Európskej únie ako prevádzkovatelia prenosových sústav v členských štátoch.
- (9) Rôzna výška poplatkov, ktoré platia výrobcovia elektrickej energie za prístup do prenosovej sústavy, by nemala oslabiť vnútorný trh. Z tohto dôvodu by sa mali priemerné poplatky za prístup do siete v členských štátoch pohybovať v rozmedzí, ktorým sa zabezpečí realizácia výhod vyplývajúcich z harmonizácie.
- (10) Opatrenia ustanovené týmto nariadením sú v súlade so stanoviskom výboru ustanoveného podľa článku 13 nariadenia 1228/2003,

PRIJALA TOTO NARIADENIE:

Článok 1

Prevádzkovateľom prenosových sústav sa kompenzujú náklady vzniknuté v dôsledku prijímania cezhraničných tokov elektrickej energie do svojich sietí na základe usmernení ustanovených v časti A prílohy.

Článok 2

Poplatky uplatňované prevádzkovateľmi sietí musia byť v rozmedzí stanovenom v časti B prílohy.

Článok 3

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiaty deň po jeho uverejnení v Úradnom vestníku Európskej únie.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli [...]

*Za Komisiu
[...]
predseda*

PRÍLOHA

Časť A

USMERNENIA PRE ZRIADENIE KOMPENZAČNÉHO MECHANIZMU MEDZI PREVÁDZKOVATEĽMI PRENOSOVÝCH SÚSTAV

1. Všeobecné ustanovenia
- 1.1. Kompenzačný mechanizmus medzi prevádzkovateľmi prenosových sústav (ITC) umožňuje kompenzáciu za náklady na prijímanie cezhraničných tokov elektrickej energie vrátane poskytovania cezhraničného prístupu do prepojenej sústavy.
- 1.2. Európska sieť prevádzkovateľov prenosových sústav pre elektrinu (ENTSO-E) by mala zriadiť fond ITC na účely kompenzácie prevádzkovateľov prenosových sústav za náklady na prijímanie cezhraničných tokov elektrickej energie.

Fond ITC poskytuje:

- (1) celkovú kompenzáciu za straty vzniknuté v prenosových sústavách všetkých národných prenosových sústav v dôsledku prijímania cezhraničných tokov elektrickej energie
 - a
 - (2) celkovú kompenzáciu za sprístupnenie infraštruktúry na prijímanie cezhraničných tokov elektrickej energie.
- 1.3. Príspevky do fondu ITC sa vypočítajú v súlade s oddielom 6.

Platby z fondu ITC sa vypočítajú v súlade s oddielom 4 a 5.

Príspevky do fondu ITC a platby z neho sa uskutočňujú v období od [dátumu nadobudnutia účinnosti] do 31. decembra 2010 a po tomto období každoročne. ENTSO-E je zodpovedná za ustanovenie opatrení na výber a výplatu všetkých platieb týkajúcich sa fondu ITC, ako aj za stanovenie časového plánu platieb. Všetky príspevky a platby sa uskutočňujú do jedného roka od skončenia obdobia, na ktoré sa vzťahujú.
 - 1.4. Skupina európskych regulátorov pre elektrinu a plyn (ERGEG), ktorá vznikla rozhodnutím Komisie 2003/796/ES² podáva Komisii každoročne správu o zavádzaní mechanizmu ITC a o správe fondu ITC.

ENTSO-E pri plnení tejto úlohy spolupracuje s Komisiou a skupinou ERGEG a poskytuje skupine ERGEG všetky informácie nevyhnutné na tento účel.
 - 1.5. Každý prevádzkovateľ prenosovej sústavy poskytuje ENTSO-E a skupine ERGEG všetky informácie nevyhnutné na zavedenie mechanizmu ITC.

² Ú. v. EÚ L 296, 14.11.2003, s. 34.

- 1.6. Prenos elektrickej energie sa vypočíta tak, že sa zoberie nižšia z absolútnych hodnôt dovezenej a vyvezenej elektrickej energie v prepojediacich vedeniach, v ktorých sa kapacita prideliť spôsobom, ktorý je v súlade s usmerneniami pre riadenie preťaženia ustanovenými v prílohe I k nariadeniu (ES) č. 1228/2003.
- 1.7. Na účely tejto časti prílohy čistý tok elektrickej energie znamená rozdiel medzi celkovým vývozom elektrickej energie z danej prenosovej sústavy a celkovým dovozom elektrickej energie do tej istej prenosovej sústavy.
- 1.8. Do momentu zriadenia ENTSO-E prevádzkovatelia prenosových sústav spolupracujú navzájom s cieľom realizovať úlohy pridelené ENTSO-E v súvislosti s mechanizmom ITC.

2. Účasť na mechanizme ITC

- 2.1. Každý regulačný orgán zabezpečí, aby sa prevádzkovatelia prenosových sústav na svojom území zúčastňovali na mechanizme ITC a aby v poplatkoch uplatňovaných prevádzkovateľmi prenosových sústav za prístup do sietí neboli zahrnuté žiadne dodatočné poplatky súvisiace s nákladmi na prijímanie cezhraničných tokov elektrickej energie.
- 2.2. Prevádzkovatelia prenosových sústav z tretích krajín, ktorí uzatvorili dohody s Európskou úniou, a teda prijali právne predpisy Európskej únie a uplatňujú ich v sektore elektrickej energie, majú právo zúčastňovať sa na mechanizme ITC.

Predovšetkým prevádzkovatelia prenosových sústav na územiach určených v článku 2, ods. 1 prvá zarážka rozhodnutia 2008/02 ministerskej rady Energetického spoločenstva z 27. júna 2008 majú právo zúčastňovať sa na mechanizme ITC. To sa týka prevádzkovateľov prenosových sústav z Albánska, Bosny a Hercegoviny, Chorvátska, Bývalej juhoslovanskej republiky Macedónsko, Čiernej hory, Srbska a Kosova v súlade s rezolúciou Bezpečnostnej rady OSN č. 1244.

S každým prevádzkovateľom prenosovej sústavy z tretej krajiny, ktorý sa zúčastňuje na mechanizme ITC, sa zaobchádza rovnako ako s prevádzkovateľom prenosovej sústavy z členského štátu.

3. Viacstranné dohody

- 3.1. ENTSO-E napomáha uzatváranie viacstranných dohôd týkajúcich sa kompenzácie za náklady na prijímanie cezhraničných tokov elektrickej energie medzi prevádzkovateľmi prenosových sústav zúčastňujúcimi sa na mechanizme ITC a prevádzkovateľmi prenosových sústav z tretích krajín, ktorí neuzatvorili dohody s Európskou úniou, a teda neprijali a neuplatňujú právne predpisy Európskej únie v sektore elektrickej energie.
- 3.2. Cieľom týchto viacstranných dohôd je zabezpečiť, aby sa s prevádzkovateľom prenosovej sústavy z tretej krajiny zaobchádzalo rovnako ako s prevádzkovateľom prenosovej sústavy v krajine, ktorá sa zúčastňuje na mechanizme ITC.
- 3.3. V prípade potreby sa v týchto viacstranných dohodách môže odporúčať primeraná úprava celkovej kompenzácie v prípade kompenzácie za sprístupnenie dostupnej

infraštruktúry na prijímanie cezhraničných tokov elektrickej energie stanovené v súlade s oddielom 5. Každá taká úprava podlieha schváleniu zo strany Komisie.

3.4. S prevádzkovateľom prenosovej sústavy z tretej krajiny sa nesmie zaobchádzať priaznivejším spôsobom ako spôsobom, ktorý by sa uplatňoval na prevádzkovateľovi prenosovej sústavy zúčastňujúcom sa na mechanizme ITC.

3.5. ENTSO-E predloží všetky tieto viacstranné dohody Komisii.

4. Kompenzácie za straty

4.1. Kompenzácie za straty vzniknuté v národných prenosových sústavách v dôsledku prijímania cezhraničných tokov elektrickej energie sa vypočítajú oddelene od kompenzácií za náklady vzniknuté v súvislosti so sprístupnením infraštruktúry na prijímanie cezhraničných tokov elektrickej energie.

4.2. Objem strát vzniknutých v národnej prenosovej sústave sa zistí výpočtom rozdielu medzi:

(1) objemom skutočne vzniknutých strát v prenosovej sústave počas príslušného obdobia

a

(3) odhadovaným objemom strát v prenosovej sústave, ktoré by vznikli v sústave počas príslušného obdobia v prípade, že by nedošlo k žiadnemu prenosu elektrickej energie.

4.3. ENTSO-E je zodpovedná za realizáciu výpočtov uvedených v bode 4.2. Tento výpočet je možné odvodiť z odhadov na základe niektorých časových okamihov v rámci príslušného obdobia.

4.4. Výška strát vzniknutých v národnej prenosovej sústave v dôsledku cezhraničného toku elektrickej energie sa vypočíta na tom istom základe, ktorý schválil regulačný úrad pri všetkých stratách v národných prenosových sústavách.

V prípade, že príslušný regulačný úrad neschválil základ pre výpočet strát na obdobie, na ktoré sa vzťahuje mechanizmus ITC, hodnotu strát na účely mechanizmu ITC určí odhadom ENTSO-E.

5. Kompenzácia za poskytovanie infraštruktúry pre cezhraničné toky elektrickej energie

5.1. Komisia určí celkovú kompenzáciu za sprístupnenie infraštruktúry na prijímanie cezhraničných tokov elektrickej energie.

5.2. Na účely určenia celkovej kompenzácie za sprístupnenie infraštruktúry na prijímanie cezhraničných tokov elektrickej energie ERGEG pomáha Komisii pri hodnotení infraštruktúry na úrovni EÚ, ktorá súvisí s uľahčovaním cezhraničných tokov. ENTSO-E poskytuje Komisii a ERGEG všetku pomoc nevyhnutnú na účely realizácie tohto hodnotenia.

Toto hodnotenie zahŕňa technické a ekonomické hodnotenie dlhodobých priemerných prírastkových nákladov na sprístupnenie tejto infraštruktúry na prenos elektrickej energie pre cezhraničné toky elektrickej energie počas príslušného obdobia s výhľadom do budúcnosti, a to každoročne a na základe uznávaných, štandardných metodík kalkulácie nákladov.

Posúdenie nákladov na sprístupnenie infraštruktúry pre cezhraničné toky elektrickej energie takisto zohľadňuje príjmy z pridelovania prepojujúcich kapacít.

V rámci tohto hodnotenia na úrovni EÚ sa posudzuje infraštruktúra vo všetkých členských štátoch a tretích krajinách zúčastňujúcich sa na mechanizme ITC ako aj v sústavách prevádzkovaných prevádzkovateľmi prenosových sústav, ktorí uzatvorili viacstranné dohody uvedené v oddiele 3.

- 5.3. Do okamihu uskutočnenia hodnotenia Komisiou uvedeného v bode 5.2 sa celková kompenzácia za sprístupnenie infraštruktúry na prijímanie cezhraničných tokov elektrickej energie stanovuje na 100 000 000 EUR ročne.
- 5.4. Celková kompenzácia za náklady na sprístupnenie infraštruktúry na prijímanie cezhraničných tokov elektrickej energie sa rozdelia medzi prevádzkovateľov prenosových sústav zodpovedných za národné prenosové sústavy, a to v pomere k:
 - (2) koeficientu prenosu, ktorý sa týka prenosov v tejto národnej prenosovej sústave, a to ako pomer celkových prenosov vo všetkých národných prenosových sústavách,
 - (4) koeficientu zaťaženia, ktorý sa týka prenosov elektrickej energie ako pomeru zaťaženia v tejto národnej prenosovej sústave v porovnaní s prenosmi elektrickej energie ako pomeru záťaže v prípade všetkých národných prenosových sústavách.

Koeficient prenosu má váhu 75 % a koeficient záťaže 25 %.

6. Príspevky do fondu ITC
 - 6.1. Prevádzkovatelia prenosových sústav prispievajú do fondu ITC v pomere k absolútnej hodnote čistých tokov vo svojich národných prenosových sústavách a smerom z týchto sústav, a to ako podiel súčtu absolútnej hodnoty čistých tokov vo všetkých národných prenosových sústavách a smerom z týchto sústav.
 - 6.2. Pri tomto výpočte sa takisto zohľadní dovoz a vývoz elektrickej energie, na ktorý sa vzťahujú ustanovenia oddielu 7.
7. Poplatok za používanie prenosovej sústavy v súvislosti s dovozom a vývozom elektrickej energie.
 - 7.1. Poplatok za používanie prenosovej sústavy sa platí pri všetkých dovozoch a vývozoch elektrickej energie z tretích krajín, a to v prípade, že:
 - (1) daná krajina neuzatvorila dohodu s Európskou úniou, čím neprijala a neuplatňuje právne predpisy Európskej únie v sektore elektrickej energie

a

- (2) prevádzkovateľ prenosovej sústavy zodpovedný za sústavu, z ktorej sa vyváža alebo do ktorej sa dováža elektrická energia, neuzatvoril viacstrannú dohodu uvedenú v oddiele 3.

Tento poplatok je vyjadrený v eurách za megawatthodinu.

- 7.2. Každý účastník mechanizmu ITC vyberá poplatok za používanie prenosovej sústavy v súvislosti s plánovaným dovozom a vývozom elektrickej energie medzi národnou prenosovou sústavou a prenosovou sústavou tretej krajiny.
- 7.3. ENTSO-E vopred vypočíta poplatok za používanie prenosovej sústavy splatný za každý rok. Tento poplatok sa stanoví vo výške odhadovaného príspevku za megawatthodinu, ktorý by prevádzkovatelia prenosových sústav z tretích krajín platili do fondu ITC na základe predpokladaného cezhraničného toku elektrickej energie počas príslušného roka.

Časť B

USMERNENIA PRE SPOLOČNÝ REGULAČNÝ PRÍSTUP K SPOPLATŇOVANIU PRENOSU

1. Ročné priemerné poplatky za prenos, ktoré platia výrobcovia vo všetkých členských štátoch, sa musia pohybovať v rozmedzí stanovenom v bode 3.
2. Ročné priemerné poplatky za prenos, ktoré platia výrobcovia, sú ročné celkové poplatky za prenos, ktoré platia výrobcovia, vydelené celkovou nameranou elektrickou energiou, ktorú výrobcovia každý rok dodajú do prenosovej sústavy členského štátu.

Do výpočtu celkových poplatkov za prenos, ktoré platia výrobcovia, sa nezapočítajú:

- (1) poplatky, ktoré platia výrobcovia za fyzické aktíva potrebné na spojenie so sústavou alebo skvalitnenie spojenia;
 - (2) poplatky, ktoré platia výrobcovia v súvislosti s podpornými službami;
 - (3) osobitné poplatky za systémové straty, ktoré platia výrobcovia.
3. Výška ročných priemerných poplatkov za prenos, ktoré platia výrobcovia, sa musí pohybovať v rozmedzí od 0 do 0,5 EUR/MWh, okrem poplatkov, ktoré sa uplatňujú v Dánsku, Švédsku, Fínsku, Írsku, Veľkej Británii a Severnom Írsku.

Výška ročných priemerných poplatkov za prenos, ktoré platia výrobcovia v Dánsku, Švédsku a Fínsku, sa musí pohybovať v rozmedzí od 0 do 0,7 EUR/MWh.

Výška ročných priemerných poplatkov za prenos, ktoré platia výrobcovia v Írsku, Veľkej Británii a Severnom Írsku, sa musí pohybovať v rozmedzí od 0 do 2,5 EUR/MWh.